

17 Ιανουαρίου, 1992

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΦΩΤΗΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 261/91).

5 Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Εισαγωγή
Αδασμολόγητου Οχήματος — Κ.Δ.Π. 188/82 — Κύπριοι,
επαναπατρισθέντες πριν την 1/1/82, δύνανται να ζητήσουν από
τον Υπουργό Οικονομικών την άσκηση διακριτικής του
ευχέρειας για να τους παραχωρεί ατέλεια — Ο Υπουργός έχει
απεριόριστη διακριτική ευχέρεια ανεξάρτητα αν η καθυστέρηση
εισαγωγής του αυτοκινήτου είναι δικαιολογημένη ή όχι.

10 Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του αυτή την απόφαση
του Υπουργού Οικονομικών με την οποία απέρριψε αίτημά του
για άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας με βάση την επιφύλαξη
του Διατάγματος Κ.Δ.Π. 188/82 για την εισαγωγή
αδασμολόγητου οχήματος.

15 Ο αιτητής που ήταν Κύπριος, επαναπατρίστηκε το 1981 αλλά
υπέβαλε αίτηση για εισαγωγή αδασμολόγητου οχήματος το 1983,
η οποία απορρίφθηκε ως εκπρόθεσμη. Ως εκ τούτου ζητήθηκε
από τον Υπουργό να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια βάσει
20 της Κ.Δ.Π. 188/82 σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός έχει
διακριτική ευχέρεια να παραχωρεί ατέλεια σε Κύπριους
επαναπατρισθέντες προ της 1/1/1982, οι οποίοι δεν πληρούν τους
όρους που αναφέρονται στο Διάταγμα του Υπουργικού
Συμβουλίου.

Με βάση εκθέσεις που υπέβαλαν δύο υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τις οποίες οι λόγοι που επικαλέστηκε ο αιτητής για την μη έγκαιρη καταχώρηση της αίτησης δεν ήταν επαρκείς για την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Υπουργού, ο Υπουργός Οικονομικών απέρριψε το αίτημα του αιτητή υιοθετώντας τις εκθέσεις των προαναφερομένων υπαλλήλων. 5

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι: 10

Η διακριτική ευχέρεια του Υπουργού με βάση την επιφύλαξη του Διατάγματος δεν περιορίζεται στην παραχώρηση ατέλειας μόνο στις περιπτώσεις που ικανοποιείται ότι υπήρχαν επαρκείς λόγοι για τη μη εισαγωγή του οχήματος εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από την άφιξη του επαναπατριζόμενου. Το ουσιαστικό μέρος του Διατάγματος δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα περίπτωση που ο αιτητής επαναπατρίστηκε πριν την 1η Ιανουαρίου, 1982. 15

Ο Υπουργός ενήργησε υποτιμώντας την έκταση της διακριτικής ευχέρειας που του χορήγησε η επιφύλαξη του Διατάγματος. Απέρριψε την αίτηση, πιστεύοντας ότι η επιφύλαξη του παραχωρούσε μόνο περιορισμένη ευχέρεια να ικανοποιηθεί για την καθυστέρηση εισαγωγής του αυτοκινήτου. 20

Περαιτέρω απέκλεισε από τα κριτήρια την οικονομική κατάσταση και τα άλλα στοιχεία του επαναπατριζόμενου. Ο Υπουργός ενήργησε με πλάνη περί το νόμο. Προσέγγισε το θέμα αντίθετα με τις πρόνοιες του νόμου και αντίστρεψε τη διακριτική του ευχέρεια σε δεσμευμένη αρμοδιότητα. 25

Δεν έλαβε υπόψη του το σύνολο των στοιχείων. Δεν έκαμε χρήση της διακριτικής του ευχέρειας και έτσι ενήργησε με πλάνη νόμου και παράβαση νόμου. 30

Η αιτιολογία, όπως αναφέρεται στην επιστολή ημερομηνίας 27ης Δεκεμβρίου, 1990, δεν είναι νόμιμη, γιατί, για τους λόγους που έχουν αναφερθεί, είναι αντίθετη με τις διατάξεις του νόμου. 35

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα. 40

Προσφυγή.

5 Προσφυγή εναντίον της άρνησης του Υπουργού Οικονομικών να επιτρέψει στον αιτητή να εισάξει αφορολόγητο όχημα σαν επαναπατρισθείς.

Α.Σ. Αγγελίδης, για τον αιτητή.

10 Α. Καουτζάνη (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

15 Ο Δικαστής κ. Στυλιανίδης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

20 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά την ακύρωση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία απέρριψε αίτημά του για άσκηση προς όφελός του της διακριτικής του ευχέρειας, με βάση την επιφύλαξη του Διατάγματος Κ.Δ.Π. 188/82, για την εισαγωγή αδασμολόγητου οχήματος.

25 Ο αιτητής είναι Κύπριος.

Το 1955 μετανάστευσε στην Αγγλία όπου εγκαταστάθηκε μόνιμα.

30 Ο αιτητής είχε οικονομικά προβλήματα και κηρύχτηκε σε πτώχευση.

35 Στις 22 Ιουλίου, 1981, επέστρεψε στην Κύπρο οικογενειακά και μετέφερε και την οικοσκευή του. Συμπλήρωσε σχετικό έντυπο για αδασμολόγητη εισαγωγή της οικοσκευής του στο οποίο ανέφερε ότι πρόθεσή του ήταν η μόνιμη εγκατάστασή του στην Κύπρο.

40 Από τον Ιούλιο του 1981 κατέβαλλε συνεισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Κύπρου.

Το Μάρτιο του 1982 πήγε στην Αθήνα.

Τον Οκτώβριο του 1982 η οικογένεια πήγε στην Αγγλία λόγω προβλημάτων της εγκυμοσύνης της συζύγου. Παρέμειναν μέχρι το Δεκέμβριο του 1982 στην Αγγλία για ιατρικούς λόγους της συζύγου.

5

Το Δεκέμβριο του 1982 επέστρεψαν στην Κύπρο και τον Απρίλιο του 1983 έφυγαν ξανά για την Αθήνα από όπου επέστρεψαν στις 5 Αυγούστου, 1983.

Στις 5 Αυγούστου, 1983, εισήγαγε αυτοκίνητο και στις 10 Αυγούστου, 1983, υπέβαλε αίτηση στο Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, (ο "Διευθυντής"), για αφορολόγητη εισαγωγή του με βάση το Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Κ.Δ.Π. 188/82.

10

Ο Διευθυντής απέρριψε το αίτημα τούτο για το λόγο ότι ο αιτητής, ο οποίος ικανοποιούσε τις προϋποθέσεις της μόνιμης εγκατάστασης στο εξωτερικό για πάνω από δέκα χρόνια και της επιστροφής στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση, δεν υπέβαλε την αίτησή του μέσα σε εύλογο χρόνο, επειδή σύμφωνα με την απόφαση του Διευθυντή επανήλθε στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση τον Ιούλιο του 1981.

15

20

Ο αιτητής με την Προσφυγή Αρ. 611/84 πρόσβαλε τη νομιμότητα της παραπάνω απόφασης του Διευθυντή ισχυριζόμενος ότι η ημερομηνία εγκατάστασής του ήταν η 5η Αυγούστου, 1983.

25

Στις 13 Φεβρουαρίου, 1986, 26 Απριλίου, 1986 και 4 Ιουλίου, 1986, ο δικηγόρος του αιτητή με επιστολές ζήτησε από τον Υπουργό Οικονομικών να ασκήσει την εξουσία του κάτω από την επιφύλαξη του Διατάγματος Κ.Δ.Π. 188/82, επειδή ο αιτητής, σύμφωνα με την απόφαση του Διευθυντή, δεν πληρούσε τους όρους της απαλλαγής.

30

35

Στις 12 Μαρτίου, 1987, ο Υπουργός απέρριψε την αίτηση αυτή με την αιτιολογία ότι δεν είχε διακριτική εξουσία να εξετάσει το αίτημα, επειδή ο αιτητής ισχυριζόταν ότι επανήλθε για μόνιμη εγκατάσταση στην Κύπρο μετά και όχι πριν την 1η Ιανουαρίου, 1982.

40

Με την Προσφυγή Αρ. 406/87 ο αιτητής ζήτησε την ακύρωση της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Οικονομικών.

- 5 Στις 7 Μαΐου, 1988, το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε απορριπτική απόφαση στην Προσφυγή Αρ. 611/84.

10 Η απόφαση του Διευθυντή, ότι ο αιτητής επανήλθε για μόνιμη εγκατάσταση στη Δημοκρατία τον Ιούλιο του 1981 και ότι η εισαγωγή του οχήματος δεν έγινε εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από την άφιξή του, ήταν εύλογα επιτρεπτή σ' αυτό.

- 15 Στις 10 Μαρτίου, 1990, εκδόθηκε η απόφαση στην Προσφυγή Αρ. 406/87. Το Δικαστήριο την απέρριψε αλλά είπε:-

20 "Κατά συνέπεια και εφόσον ο ίδιος ο αιτητής στην επιστολή του ημερομηνίας 13/2/1986, ανέφερε ότι εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Κύπρο, στις 5/8/1983, δεν μπορούσε ο Υπουργός Οικονομικών να ασκήσει την διακριτική του εξουσία, σύμφωνα με την επιφύλαξη της Κ.Δ.Π. 188/82.

- 25 'Εχω τη γνώμη ότι ο αιτητής μετά την απόφαση στην προσφυγή 611/84, μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση στον Υπουργό Οικονομικών και να ζητήσει επανεξέταση της υπόθεσής του, σύμφωνα με το εύρημα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ότι επανήλθε και εγκαταστάθηκε μόνιμα
30 στην Κύπρο, τον Ιούλιο του 1981".

- 35 Στις 28 Μαρτίου, 1990, ο δικηγόρος του αιτητή με επιστολή ζήτησε από τον Υπουργό να επανεξετάσει το θέμα και να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ του αιτητή για αφορολόγητη εισαγωγή του οχήματος που είχε πράγματι εισάξει τον Αύγουστο του 1983.

- 40 Στις 27 Δεκεμβρίου, 1990, κοινοποιήθηκε με επιστολή στο δικηγόρο του αιτητή η προσβαλλόμενη απόφαση του Υπουργού. Το ουσιαστικό της μέρους έχει:-

"Ο Υπουργός Οικονομικών εξέτασε το πιο πάνω αίτημα του κ. Φώτη Αχιλλέως με βάση τις πρόνοιες της

Κ.Δ.Π. 188/82, κατέληξε όμως στο συμπέρασμα ότι τα βασικά επιχειρήματα που προβάλλει ο αιτητής για να δικαιολογήσει την καθυστέρηση για εισαγωγή του οχήματος στην Κύπρο μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά την άφιξή του στην Κύπρο, δεν είναι ικανοποιητικά ώστε ο Υπουργός να ασκήσει προς όφελος του αιτητή τη διακριτική ευχέρεια που του παρέχεται με βάση τις πρόνοιες της πιο πάνω Κ.Δ.Π. 5

Συγκεκριμένα η προσωπική πτώχευση του αιτητή πριν από την επανεγκατάστασή του στην Κύπρο όπως και η κακή υγεία της συζύγου του δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση για άσκηση προς όφελος του ενδιαφερόμενου της διακριτικής εξουσίας του Υπουργού που του παρέχεται με βάση την Κ.Δ.Π. 188/82". 10 15

Οι λόγοι ακυρότητας που προβάλλονται είναι:-

1. Έλλειψη έρευνας από τον Υπουργό.
2. Πλάνη και παράβαση νόμου. 20
3. Έλλειψη νόμιμης αιτιολογίας.

Η αίτηση για απαλλαγή του εισαγωγικού δασμού στηρίχτηκε στην επιφύλαξη του Διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδόθηκε με βάση την παράγραφο (2) του Άρθρου 11 των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμων του 1978 έως 1981 και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 11 Ιουνίου, 1982, Παράρτημα ΙΙΙ(Ι), Κ.Δ.Π. 188/82, σελ. 885:- 25 30

Κλά- σις	Εδά- φιοι	Περιγραφή Απαλλαγής	Έκτασις απαλλαγής	35
-------------	--------------	---------------------	----------------------	----

01	19	Μηχανοκίνητα οχήματα των κλάσεων 87.02.11 και 87.02.19 εισαγόμενα υπό Κυπρίων οποιοι κατόπιν μονίμου εγκαταστάσεως εις το εξωτερικόν δια συνεχή περίοδον τουλάχιστον 10 ετών επανέρχονται και εγκαθίστανται μονίμως εν τη	Η απαλλαγή καλύπτει οι μόνον έν όχημα δι' εκάστην οικογένειαν.	40
----	----	---	--	----

Δημοκρατία νοουμένου ότι η εισαγωγή γίνεται εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από της αφίξεώς των κατά την κρίσιν του Διευθυντού:

5

Νοείται περαιτέρω ότι ο Υπουργός Οικονομικών κέκτηται εξουσίαν όπως παραχωρή ατέλειαν εις Κυπρίους επαναπατρισθέντας προ της 1.1.1982 οι οποίοι δεν πληρούν τους ανωτέρω όρους".

10

Η έρευνα στην παρούσα υπόθεση συνίσταται στα ακόλουθα:-

15

Τα στοιχεία που έδωσε ο αιτητής.

20

Τα στοιχεία που συνέλεξε ο Διευθυντής και οι εκθέσεις που έκαμαν, ύστερα από έρευνα, δύο υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου, 1990 και 13 Οκτωβρίου, 1990, (Παράρτημα 4 στην ένσταση).

25

Η έρευνα ούτε αναγκαίο, ούτε δυνατό είναι να διεξάγεται από τον ίδιο τον Υπουργό. Ο Υπουργός ερευνά μέσω των υπηρεσιών του.

30

Ο αιτητής δεν τεκμηρίωσε τον ισχυρισμό του για έλλειψη δέουσας έρευνας. Ο ισχυρισμός του παρέμεινε αθεμελίωτος.

35

Ο νόμος απένειμε στον Υπουργό αδέσμευτη διακριτική ευχέρεια. Η διακριτική ευχέρειά του ασκείται στις περιπτώσεις Κυπρίων που επαναπατρίσθησαν πριν την 1η Ιανουαρίου, 1982, και δεν πληρούν τους όρους που αναφέρονται στο Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου.

40

Στην έκθεση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου, 1990, αναφέρεται:-

"7. Στην περίπτωση του Φώτη Αχιλλέως, πιστεύω ότι, οι λόγοι που προβάλλει για τη μη έγκαιρη υποβολή αίτησης για εισαγωγή αδασολόγητου οχήματος με

- βάση την Κ.Δ.Π. 188/82 (προσωπική πτώχευση του αιτητή και κακή υγεία της συζύγου του) είναι μεν σοβαροί αλλά όχι επαρκείς για να δικαιολογήσουν την ευνοϊκή άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στον Υπουργό Οικονομικών με τις πρόνοιες της πιο πάνω Κ.Δ.Π. Εξάλλου κατά το χρόνο της επανεγκατάστασης του αιτητή στην Κύπρο (8 Ιουλίου 1981) δεν υπήρχε καμιά νομοθετική πρόνοια που να επέτρεπε σε Κύπριους επαναπατριζόμενους την εισαγωγή οχήματος πάνω σε αδασμολόγητη βάση." 5 10
- Σε χειρόγραφο σημείωμα του άλλου υπηρεσιακού υπαλλήλου ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου, 1990, αναφέρεται:- 15
- "Το βασικό επιχείρημα του αιτητή για να δικαιολογήσει την καθυστέρηση για εισαγωγή του οχήματος στην Κύπρο μετά την άφιξή του εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, είναι ότι εκηρύχθη σε πτώχευση και ότι η υγεία της συζύγου του ήταν κακή. 20
- Οι λόγοι αυτοί δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση για ευνοϊκή άσκηση της διακριτικής εξουσίας του Υπουργού, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι ο αιτητής εκηρύχθη σε πτώχευση πριν την επανεγκατάστασή του στην Κύπρο. Σε αντίθετη περίπτωση, χωρίς οποιαδήποτε νομική εξουσιοδότηση, θα εισάξουμε το στοιχείο της οικονομικής κατάστασης του αιτητού ως παράγοντα αποφασιστικό για την παραχώρηση ή όχι της απαλλαγής για όσους έχουν επαναγκατασταθεί πριν την 1.1.1982". 25 30
- Από την επιστολή ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου, 1990, φανερώνεται ότι ο Υπουργός υιοθέτησε τα προαναφερόμενα μέρη των εκθέσεων των υπαλλήλων του Υπουργείου του. 35
- Με βάση τα πιο πάνω, αποφάσισε ότι οι λόγοι που πρόβαλε ο αιτητής δεν ήταν ικανοποιητικοί για να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια. 40
- Η διακριτική ευχέρεια του Υπουργού με βάση την

5 επιφύλαξη του Διατάγματος δεν περιορίζεται στην παραχώρηση ατέλειας μόνο στις περιπτώσεις που ικανοποιείται ότι υπήρχαν επαρκείς λόγοι για τη μη εισαγωγή του οχήματος εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος από την άφιξη του επαναπατριζόμενου. Το ουσιαστικό μέρος του Διατάγματος δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα περίπτωση που ο αιτητής επαναπατριίστηκε πριν την 1η Ιανουαρίου, 1982.

10 Ο Υπουργός ενήργησε υποτιμώντας την έκταση της διακριτικής ευχέρειας που του χορήγησε η επιφύλαξη του Διατάγματος. Απέρριψε την αίτηση, πιστεύοντας ότι η επιφύλαξη του παραχώρουσε μόνο περιορισμένη ευχέρεια να ικανοποιηθεί για την καθυστέρηση εισαγωγής του αυτοκινήτου.

15

Περαιτέρω απέκλεισε από τα κριτήρια την οικονομική κατάσταση και τα άλλα στοιχεία του επαναπατριζόμενου.

20 Ο Υπουργός ενήργησε με πλάνη περί το νόμο. Προσέγγισε το θέμα αντίθετα με τις πρόνοιες του νόμου και αντίστρεψε τη διακριτική του ευχέρεια σε δεσμευμένη αρμοδιότητα.

25 Δεν έλαβε υπόψη του το σύνολο των στοιχείων. Δεν έκαμε χρήση της διακριτικής του ευχέρειας και έτσι ενήργησε με πλάνη νόμου και παράβαση νόμου.

30 Η αιτιολογία, όπως αναφέρεται στην επιστολή ημερομηνίας 27ης Δεκεμβρίου, 1990, δεν είναι νόμιμη, γιατί, για τους λόγους που έχουν αναφερθεί, είναι αντίθετη με τις διατάξεις του νόμου.

35 Για τους πιο πάνω λόγους, η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.